

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Sefer Mivḥar ha-peninim

Ibn-Gabirol, Shelomoh Ben-Yehudah

הדוהי-ןב המלש, לוריבג ןבא

Be-Ṭshernoṽits, 615 = 1854

תואתה תביזע רעש \לוסלסה רעש

[urn:nbn:de:kobv:517-vlib-12379](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:kobv:517-vlib-12379)

שער הסלסול יג

שער הסלסול אמר החכם הגדול שביחוסים :
השם הטוב ואין חוצץ בפני התאווה :
כעצימת העינים : ואחר • (נ"א ואמר) מיקר את הנפש
שיחוס האדם על זכרו • ושיקנה השם הטוב ויבטח
באלהים והיא האמונה הגמורה :

שער עזיבת התאווה אמר החכם לא ישלמו
ענייני האדם עד
שתפרד נפשו מחשקה ומתאווה : ואמר טעם השכל
היא הכרת דברים ותאותם והבדלתם : ואל תאמין
בעצמך שאתה חכם עד שתמשול בתאותך : ואמר מי
שנמשך אחר שכלו יישרהו ויורהו ומי שנוטה אחר
תאותו : תתעהו ותאבדהו • ואשרי מי שהניח התאווה
ויהיה לו עוד שאינו נראה ולא נמצא • כי לא הניח
אדם לכבוד הבורא ונתהרש : ואמר אין מגיעין אל מה
שיש אצל הבורא אלא בעבודה : ואמר מי שירא
אלקים תטיב אחריתו • ואמר מי שידע שהאלקים
רואהו

פירוש

שער הסלסול כמו סלסלה ותרומח (משלי ד) וכוף לשון
הדרכה או לכוין הדבר על נכון : כעצימת
העינים • שלא להסתכל במה שאסור לו : ואחר • עשותו זה מיקר את
הנפש שיחוס כל אדם על זכרו לטוב :

שער עזיבת התאווה שתפרד נפשו • שיפריד נפשו ממה
שדרכו לחשוק : טעם השכל • כלומר
פרי השכל : הכרת הדברים : בין טוב לרע : ותאותם • במה שדרכו
של אדם להקאות לו • והבדלתם : תתעהו • מן הדרך הטוב והאבדהו :
עוד שאינו נראה וכו' • כלומר יהיה לו מותרות בעולם הבא שאינו
נראה לשום אדם מי ולא נמצא לשום ברירה כי עין לא ראתה וכו' :
לא הניח אדם לכבוד הבורא כו' • כלומר שלא מנינו טעוב אדם תאווא
לכבוד הבורא : אצל הבורא : סכר סלדיקים : הוא • כמו וכוף לשון

הא ירא

יש ביד
הבצע
אמה
הבקשה
הבושת
הנדיב
מיו מבני
התסתלק
באיבריו
שדבק
וזהר
דין תפילת
זה לאסוף
כאמ
דנבראים
ד' • ומנח
טוב לאדם
מר אף אס
בהבורא
ספוריו
ות • וכוה
לם ונכזה

שער עויבת התאווה

רואהו ושומעו זה ימנעו מן המעשים הרעים : הוא
 הירא את דבריו והמשיב נפשו מן התאווה : ואמר מי
 שנמה אחר התאווה יעקבוהו הרעות : ואמר
 הנצל מנפשך • ותנצל נפשך מדעתך : ואמר התהפכות
 דברי האדם מורה נטות תאותו בו : ואמר כבר טבע
 באולתו מי שגברה תאותו על שכלו : ואמר מי שאינו
 מושל בנפשו להשיבה מן תאותה • אינו בטוח מן רע
 אחריתה ואינו יכול למשול באחרים : ואמר כשיעלה
 על לבך דבר : ולא תמצא עם מי שתועץ שתבטח
 בו ובעצתו : סור מן הקרוב אל תאותך • כי התאווה
 אויבת השכל : ואמר לולא שלשה היו נתקנים ענייני
 בני האדם • זקן שאינו נשמע • ותאווה שאינה נמנעת •
 ונאות אדם בנפשו : ואמר אבדת השכל בין היוצר
 והתאווה : ואמר אין העצה עם הקלות • ולא החכמה
 עם המחלוקת : ולא המנוחה עם התוחלת : ואמר מי
 ישמע אל תאותו הפסיד • ומי שהמרה אותה יגבר :
 ואמר אם לא תמרה את פיה • תביאך אל מה שיש בו
 חסרון

פירוש

ירא את דבריו : יעקבוהו • לשון רמיה כמו ויעקבני זה פעמים
 (בראשית כא) : מנפשך • מרעונך ומאונך : מדעתך • הרעה :
 התהפכות דברי האדם • שהוא הפסד דבריו : מורה נטות תאותו
 בו • והיא טעמו לדבר לפי טעם תאותו : טבע • כרש • דבר •
 לעשות : שתועץ • עמו ותלטרך לענת נפשך : סור מן הקרוב אל
 תאותך • מה שתאותך נוטה אליו שהוא אחר שרירות הלב : לולא
 שלשה • מדות שאינם הנוות שהם טביעים ברוב בני אדם : זקן שאינו
 נשמע • ללמוד ממנו : שאינה נמנעת • מהמחלוקת : אבדת השכל •
 השכל כאבד • על ידי הלוך אחר הילך והמחלוקת : אין העצה • להועץ עמו
 יש בו קלות ראש : התוחלת : להרבות עושר : מי שהמרה אותה :

מלשון

חסרון
 ביוצרו
 ואמר
 ישנה
 העצה
 ש
 נוקד
 כשימ
 מי ש
 ואם
 ש
 ההכר
 מלשון
 העושה
 על המ
 ש
 ש
 ורגיל
 היכול

שער עזיבת התאווה יד

הסרוניך וגרעוניך : ואמר מי ששמע אל התאווה כפר
ביוצרו : וגדל יגונו : ורבה חרטתו : ונכפל ענשו :
ואמר החכם התאווה שותפות העורון : ואמר העצה
ישנה : והתאווה ערה : ועל כן מנצחת התאווה את
העצה : ושאלו לאחד מהחכמים איזה מלחמה טובה
יותר : אמר מלחמת התאווה :

שער החסד

אמרו החכמים מחובת השכן :
שתסייע לו חסדך : ותרחיק מעליו
נוקד : מחובת הקרוב שתקרבהו כשירחקך : ותתן לו
כשימנע ממך : ואמר עשה חסד עם מי שראוי לו : ועם
מי שאינו ראוי לו כי אם יהיה ראוי לו תשיבהו במקומו :
ואם אינו ראוי לו תהיה אתה ראוי לו : כי הבורא צוה
לעשות הטוב והחסד :

שער ההכרה

אמרו אינו דעתן מי שמתחכם
לדבר אחד שנכשלו בו : אך
מי שיכירהו מתחכם שלא יכשל : ואמר ראש השכל :
ההכרה בין ההוה והנמנע : והנחמה במה שאין היכולת :

פירוש ואמר

מלשון ימרה את פיק (הושע א) : ונכפל עונשו : שמלטער : ומקבל
העונש : שותפות העורון : שסוף טור מראש בסופו : ישנה : כיסן
על המטה : ערה : כלומר הוא ער חמיד ומוכנת להסאות חמיד ועל כן
מנלח הער את היסן :

שער החסד

חסדך : לעשות עמו חסד : תשיבהו במקומו :
כלומר תעשה החסד למקום הראוי לעשות : אתה
ראוי לו : כלומר לעשיית המטה כי הבורא וכו' :

שער ההכרה

אינו דעתן : אינו ראוי לחשוב את האדם דעתן
ומשכיל : ההכרה : לכיות מכיר בין דבר הסוה
ורגיל ויכול להיות : ובין הנמנע : שסוף מן הנמנע ואי אפשר : שאין
היכולת : בידו לתקנו : ומגיע : בדבריו : בחזרתו : כשחזר מן
הדבר :